

VAD är arkitektur?

Sammanfattning från Workshop 1

Tid: 2018-08-29, 13.00-16.00

Plats: Elite Hotell, Eskilstuna

Stort tack för din medverkan vid den första workshopen i arbetet med Eskilstuna Arkitektur! Dagen och ert bidrag gav positiv energi till höstens arbete och nästa workshop. De kvaliteter och den potential som finns i Eskilstuna idag lyftes fram av er på ett mycket värdefullt sätt och ger en bra grund till det fortsatta arbetet med arkitekturprogrammet. Den stolthet över Eskilstuna som uttrycktes är viktig och en fantastisk utgångspunkt för vidareutveckling av staden.

Det här gjorde vi under eftermiddagen

- 13.00 Stadsarkitekt Daniel Ängmo hälsar välkommen!
Varför ett Arkitekturprogram för Eskilstuna
- 13.30 Vad är Arkitektur? Arkitekt och skribent Rasmus Waern.
- 13.50 Övning 1: Identitet.
- 14.20 Arkitekturens grundläggande begrepp. Arkitekt Sara Grahn.
- 14.35 Övning 2: Rum. Och fika!
- 15.15 Stadsbyggnadens grundläggande begrepp. Stadsarkitekt Daniel Ängmo.
- 15.25 Övning 3: Stråk.
- 15.45 Sammanfattning dagen och nästa steg – WS2.

Startskottet för Eskilstuna Arkitektur kretsade kring vad arkitektur är och grundläggande arkitektur- och stadsbyggnadsbegrepp.

Vad är Arkitektur?

- Arkitektur är den byggda bilden av oss själva, vid en given tidpunkt i ett givet sammanhang
- Arkitektur blir kvar länge, är och blir en del av vårt gemensamma kulturarv
- Arkitektur måste därför ha hög ambitionsnivå och hög kvalitet för långsiktig hållbarhet
- Arkitektur måste därför vara användbar för våra behov idag, och de vi får i framtiden

forts. Vad är Arkitektur?

Arkitektur är ett uttryck för vår längtan och är i sin byggda form en bild av oss själva och uttrycker det vi vill och förmår vid en given tid och på en given plats. Arkitektur berör alla våra sinnen, och är, när den är som bäst, robust och håller över tid. Rasmus Waern talade om väl gestaltad och genomförd arkitektur som den kulturella hållbarheten. Arkitekturen omkring oss består av byggnader och miljöer från olika tider lagda till varandra. Det är viktigt att vi fortsätter att addera arkitektur av hög kvalitet från vår tid i den ständigt pågående processen att utveckla och förändra vår stad. Ett långsiktigt tidsperspektiv på arkitektur och dess användbarhet nu och i framtiden måste vägas mot den mer kortsiktiga investeringskostnaden, med Rasmus ord **"snåla inte! Men, snåla inte heller på sparsamheten!"**.

Arkitektur av hög kvalitet är inte direkt avhängigt höga kostnader, men en gemensam ambitionsnivå, med kloka val och prioriteringar är av största vikt. Den byggda miljön finns omkring oss och är möjlig att använda och återanvända till, om och om igen. Förenklat skulle man kunna sammanfatta begreppet arkitektur i tre centrala egenskaper, den berör oss och våra sinnen, den är hållbar över tid och den är användbar för våra behov, då, nu och i framtiden.

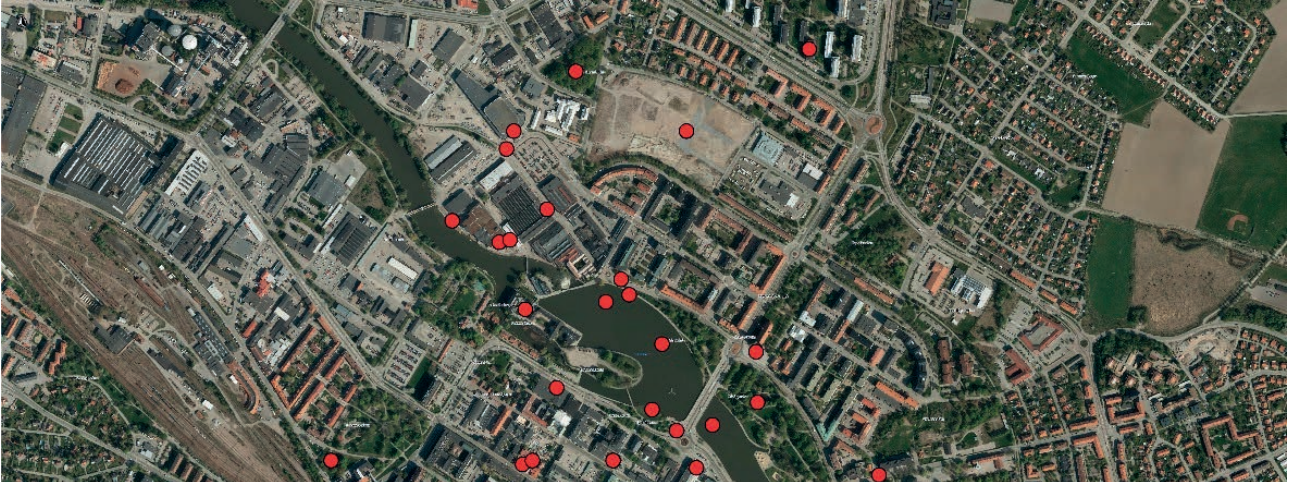
ÖVNING 1: Identitet - Den byggda bilden av Eskilstuna

Det finns många platser i Eskilstuna som, för deltagarna, representerar staden på ett positivt sätt. Platser längs vattenrummet, Eskilstuna ån och stadsparken och platser kopplade till stadens industrihistoria framträdde tydligt. Fristadstorget, och den förnyelse av torget gjorts, är också en plats som många nämner som betydelsefull för stadens identitet. Utanför de centralaste delarna lyfts Fröslunda och de publika funktionerna där fram som viktiga för Eskilstunas identitet. De offentliga platserna, för möten och folkliv eller enskildhet och rekreation lyftes fram på ett tydligare sätt än enskilda byggnader eller stadsdelar.

De publika rummens, befintliga såväl som framtida, betydelse för Eskilstunas identitet och kvaliteter är en viktig utgångspunkt att ta vidare in i arkitekturprogrammet och i utvecklingen av Eskilstuna.

Platser som ÄR Eskilstuna, i centrala staden.

Platser som ÄR Eskilstuna, utanför centrala staden.

Hur kan vi tala om arkitektur?

- Arkitektur handlar om rum, i staden och i byggnaderna
- Arkitektur är gestaltning av många delar, ibland motstridiga, till en odelbar helhet
- Arkitektur berör oss och våra sinnen

För att beskriva arkitektur, och att i processen att arbeta fram ett arkitekturförslag, är ett antal begrepp användbara. Gestaltning av en miljö, en byggnad, en stadsdel, en park, en plats osv är att skapa en **HELHET** av en mängd olika delar som är beroende av varandra och, ibland, i konflikt med varandra. En gestaltad miljö är en avgränsad och strukturerad helhet vars egenskaper inte kan reduceras till egenskaperna hos dess delar. Allt hänger ihop i en odelbar, väl gestaltad stad eller byggnad där alla system är beroende av varandra.

De arkitekturbegrepp vi arbetade med under workshopen var:

Massa/tomrum, rörelse/sekvens, skala/relationer, ljus, materialitet/taktilitet, struktur, ute/inne/övergång, klimat/vistelsevärden.

ÖVNING 2: Rum – arkitekturbegrepp i verkligheten

Att öva sig i att se och beskriva arkitektur är viktigt i framtagandet av Eskilstuna Arkitektur. Under fikapausen fick deltagarna i uppgift att utifrån ett av begreppen, eller begreppsparen, beskriva rummen i Elite hotell.

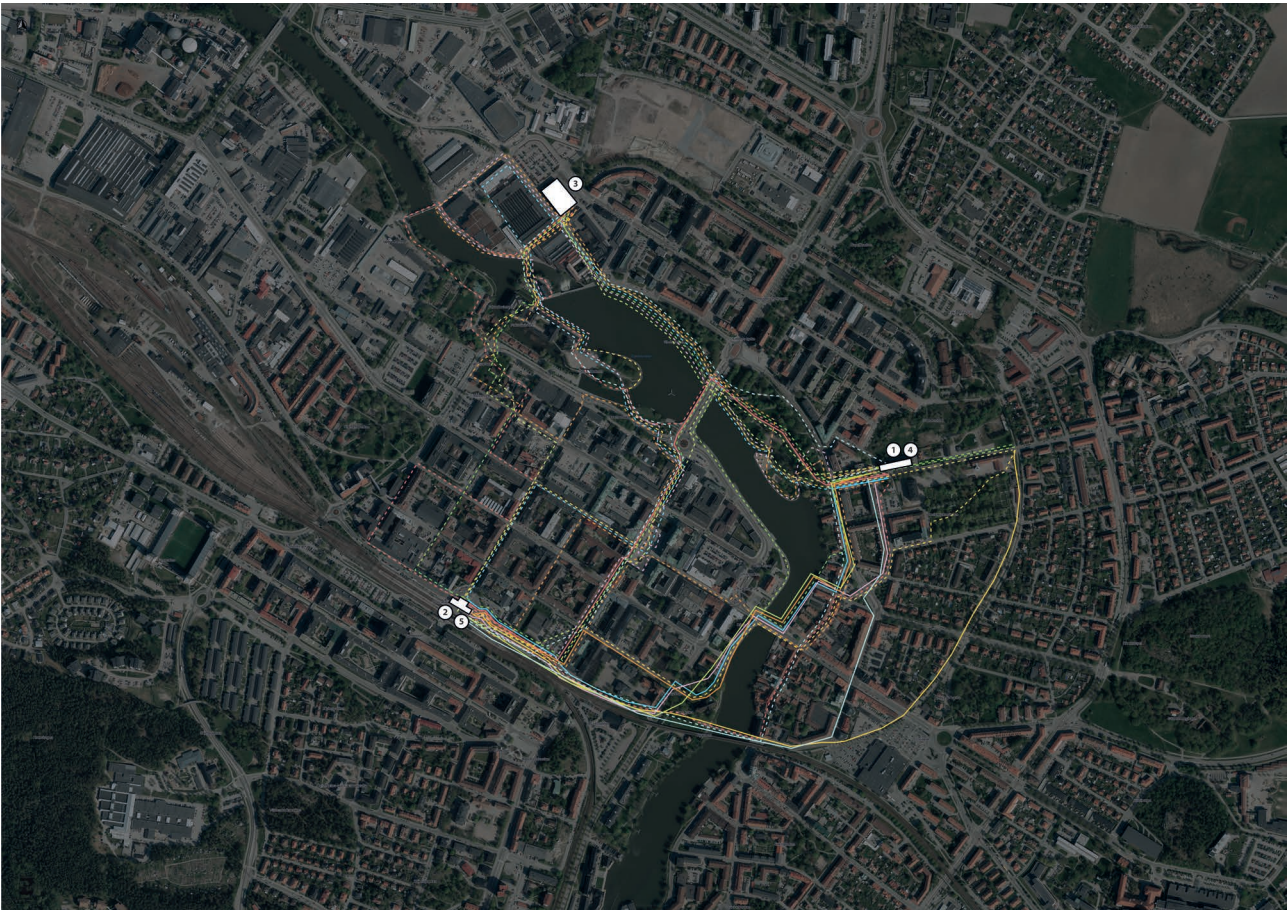
Vilka element bygger staden?

- Det sammanhängande gatunätet
- De offentliga platserna
- Kvarteren
- De enskilda byggnaderna, som byggstenar i kvarteren

Staden byggs av ett antal beståndsdelar. Gatan och det sammanhängande gatunätet, de offentliga platserna, kvarteret och dess byggstenar, de enskilda fastigheterna med sina byggnader. Det sätt som staden byggts på genom århundraden är med en väv av gatusträckningar som definierar kvarterens storlekar och där alla gator hänger ihop med varandra i ett integrerat system. Kvarterens byggstenar, de enskilda fastigheterna kan förändras, skifta funktion och bytas ut utan att gatunätet ändras i någon större omfattning.

Under mitten av 1900-talet bröt man med den tidigare praxisen av stadsbyggande. Bilens framväxt möjliggjorde större avstånd och staden funktionsseparerades. Det kontinuerliga och sammansatta gatunätet ersattes i många fall med tillfartsvägar utan koppling till resten av nätet. De hållbarhetsutmaningar vi idag arbetar med, där bland annat önskan om minskat bilåkande, effektivare nyttjande av tillgängliga markresurser, motverkande av fysisk segregation och målet om en rättvisare tillgänglighet av stadens service och utbud har gjort att vi idag många gånger ifrågasätter resultatet av 1900-talets stadsbyggande.

Många av de utvecklingsprojekt som pågår i Eskilstuna idag är av stadsläkningskaraktär, där segregerade stadsdelar genom stadsbyggnad kan integreras till staden som helhet.

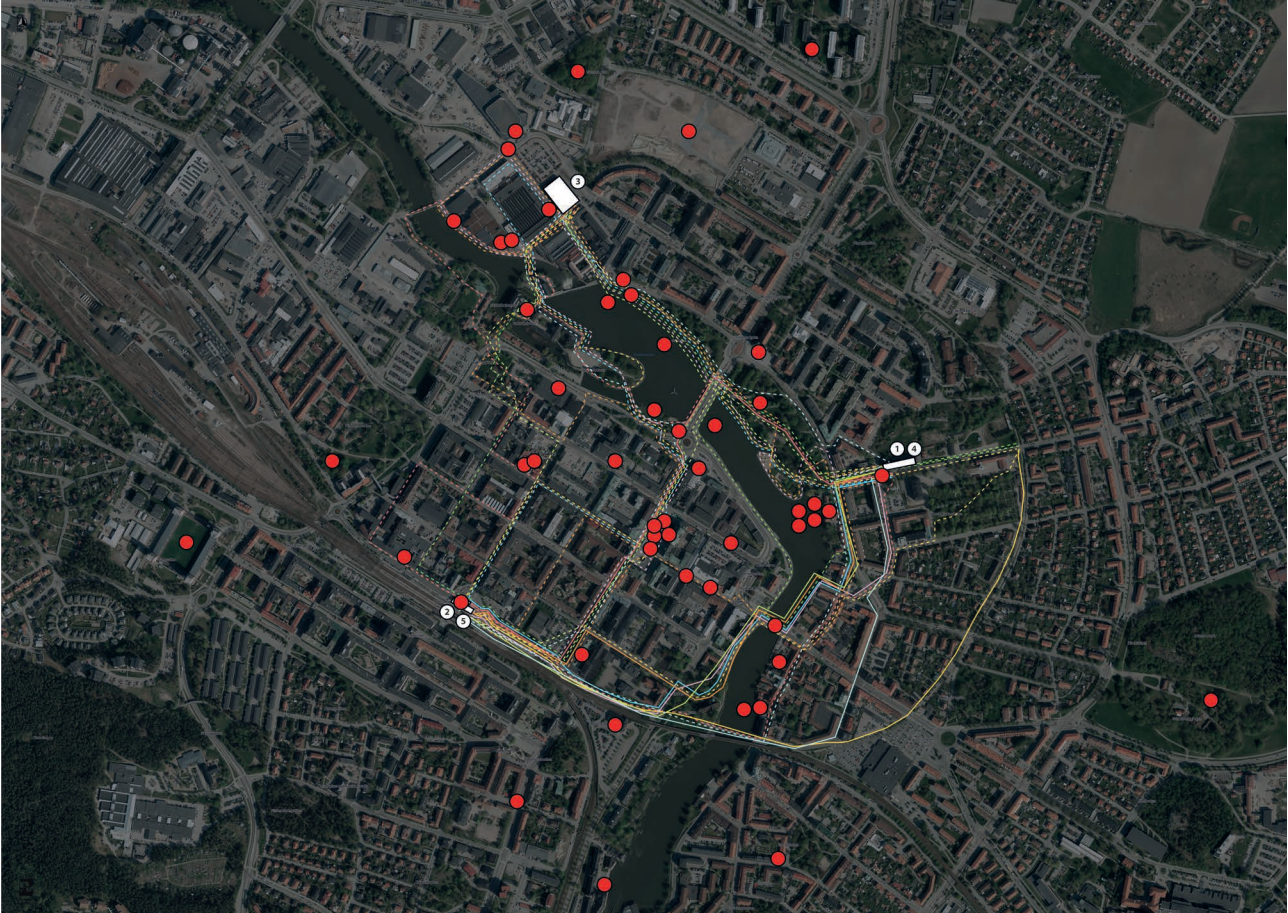

Vägar valda mellan punkt A, B och C

ÖVNING 3: Stråk – hur rör man sig i staden?

I en stad med många möjliga vägar mellan målpunkterna väljer man ofta olika vägar beroende på hur man tar sig fram, och vad syftet med förflyttningen är. Övningen gick ut på att välja väg mellan tre målpunkter i Eskilstuna, till fots respektive på cykel. Även i den här övningen framträder stadsparken, vattenrummet och Fristadstorget tydligt som viktiga offentliga rum som man gärna passerar under sin väg genom staden. De

västra delarna av innerstaden är också viktiga utifrån ett upplevelseperspektiv av staden. Här finns många gator som går i samma riktning, så valmöjligheterna är flera och deltagarna har valt olika vägar genom de västra stadskvarteren. Valet av cykelväg från östa delen av Eskilstuna och till stationen är också olika i de olika grupperna. De många valmöjligheterna att till fots röra sig i staden genom kvarter av olika karaktär, både lugnare delar och till de delar som har ett rikare folkliv är en kvalitet att utveckla vidare i staden som helhet och ger en bra grund till arkitekturprogrammet för Eskilstuna.

Valda vägar mellan punkt A, B och C och platser som ÄR Eskilstuna.

Stort tack för din medverkan!

Vi ses igen på Workshop måndag 24 september kl 13-16 på Elite hotel. Då ska vi arbeta med VARFÖR arkitektur!

Daniel Ängmo, stadsarkitekt Eskilstuna kommun

Sara Grahn, arkitekt White

Ola Strandell, arkitekt White

Fristadstorget

Åplock av inskickade bilder på "mitt" Eskilstuna

Mötet mellan stadsdelar och framtidens invånare. Eskilstuna i förändring....

Årummet mot G:a Staden på vintern

En trevlig kulle i Rinmansparken

Kyrkans Hus

Fristadstorget